

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Відділення «Автоматизації, видавництва та поліграфії, електричної інженерії»
Предметна (циклова) комісія загальноосвітніх дисциплін

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ»

Код навчальної дисципліни ВЗП-1

Освітньо-професійна програма «Видавництво та поліграфія»

Спеціальність 186 Видавництво та поліграфія

Галузь знань 18 Виробництво та технології

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Мова навчання українська

Розробник: Матвєєв Віктор Володимирович, викладач вищої категорії,

викладач-методист

E-mail: matvieiev.viktor@chic.cv.ua

Сторінка курсу на сайті «Дистанційне навчання ЧІФК»

<https://dn.chic.cv.ua/course/view.php?id=1124>

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю вівторок з 14⁰⁰ до 15⁰⁰
адреса м. Чернівці, вул. Садова, 8, аудиторія 3

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю вівторок з 14⁰⁰ до 15⁰⁰

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Соціально-політичні студії» дає можливість через опанування основних принципів політичної культури та етики, політико-історичного досвіду людської цивілізації, тенденцій сучасної соціально-політичної практики подолати стереотипне уявлення про політику як виключно про мистецтво управління державою. Політика – це, насамперед, специфічна соціальна реальність, яка інтегрує та розподіляє потреби й інтереси політичних суб'єктів з метою досягнення стабільності та заради розвитку політичного світу, національної та міжнародної злагоди і безпеки. В сучасний період розвитку Української держави громадянин постає не лише об'єктом, а й повноцінним суб'єктом політики. І йому не справитися з цією роллю без відповідних базових знань щодо суті політики, закономірності та специфіки функціонування політичних суб'єктів, динаміки соціально-політичних процесів і тенденцій в сучасному світі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціально-політичні студії» є формування у студентів цілісної системи знань про соціально-політичну дійсність, норми соціально-політичної поведінки, соціально-політичні цінності, що має сприяти вихованню освічених людей, здатних раціонально і критично давати оцінку соціально-політичним феноменам, робити свідомий соціально-політичний вибір. Теоретичною і методологічною основою навчальної дисципліни є фундаментальні доктрини політології, соціології, конфліктології, права та праці вітчизняних і зарубіжних спеціалістів у цих галузях.

Предметом вивчення дисципліни є вивчення закономірностей функціонування і розвитку соціальної і політичної сфер суспільства як цілісної системи в їх єдності та взаємозв'язку.

Згідно з стандартом фахової передвищої освіти зі спеціальності 186 Видавництво та поліграфія галузі знань 18 Виробництво та технології, в результаті вивчення дисципліни «Соціально-політичні студії» студент повинен набути таких **компетентностей**:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Отримати такі результати навчання:

РН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Завдання дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціально-політичні студії» є визначення актуальних проблем розвитку соціальної і політичної сфери суспільства на сучасному етапі; тлумачення причинно-наслідкових зв'язків у політиці, визначення ролі суб'єктивних факторів; аналіз, раціональне та критичне оцінювання історико-політичних подій та явищ для формування власного свідомого відношення до політичного буття; виявлення сутності соціально-політичного життя, політичних відносин і процесів, соціально-стратифікаційних, інституціональних та неінституціональних зasad політики і політичної влади, механізмів функціонування соціополітичних систем і зміни політичних режимів, оволодіння основами політичної культури.

3. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: знання шкільних курсів «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта»; «Історія української державності», «Основи правознавства», «Основи філософських знань (філософія та релігієзнавство)».

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

форма навчання	рік підготовки	кредитів	кількість		кількість годин					вид підсумкового контролю (курсова робота)		
			семестр	годин	змістових розділів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні			
денна	3	6	3	90	10	20	-	10	-	60	-	залік
заочна												

4.2. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	змістовний розділ	зміст розділу по темам	завдання / форми контролю
1	Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна. Основні етапи розвитку політичної думки.	Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна.	опрацювання літератури
		Генезис світової соціально-політичної думки.	самостійне опрацювання питань, тези
		Основні віхи розвитку вітчизняної соціально-політичної думки.	опрацювання літератури
2	Соціальні і політичні інститути суспільства.	Соціальний інститут: сутність, види, структурні елементи та функції.	самостійне опрацювання питань, тези
		Політичні інститути в системі соціальних інституцій суспільства.	опрацювання літератури
3	Влада як суспільно-політичний феномен.	Сутність влади, особливості політичної і державної влади.	самостійне опрацювання питань, тези
		Структура влади, її типологія.	есе, тестовий контроль
		Політичне панування і політична легітимність.	самостійне опрацювання

			питань, тези
		Політичні режими: різновиди та ознаки.	самостійне опрацювання питань, тези
4	Держава як політичний інститут.	Поняття і теорії походження держави.	опрацювання літератури
		Структура держави, форми державного устрою і правління.	опрацювання літератури
		Громадянське суспільство і його структура.	самостійне опрацювання питань, тези
5	Соціальні групи як суб'єкти політики.	Поняття та типологія соціальних груп.	самостійне опрацювання питань, тези
		Поняття та основні концепції соціальної стратифікації.	есе, тестовий контроль
		Поняття та особливості політичних еліт як суб'єктів політики.	опрацювання літератури
6	Особистість і політика. Політичне лідерство.	Особистість як суб'єкт і об'єкт політики.	есе, тестовий контроль
		Політична соціалізація – процес входження людини в політику.	самостійне опрацювання питань, тези
		Феномен лідерства в світовій науковій традиції.	опрацювання літератури
		Соціальна роль, функції та механізми формування політичного лідерства.	есе, тестовий контроль
7	Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи. Вибори та виборчі системи.	Сутність і місце партії в політичному процесі.	самостійне опрацювання питань, тези
		Основні партійні системи.	опрацювання літератури
		Вибори, політична система, виборча система.	самостійне опрацювання питань, тези
8	Політична свідомість та політична культура.	Політична свідомість: сутність і зміст.	самостійне опрацювання питань, тези
		Поняття, структура та функції політичної культури.	самостійне опрацювання питань, тези
9	Соціальні відхилення та конфлікти.	Соціальні відхилення: сутність, ознаки та типи.	самостійне опрацювання питань, тези
		Конфлікт як соціальний феномен: сутність, структура, функції.	самостійне опрацювання питань, тези
		Соціально-політичні конфлікти: сутність, види і способи їх розв'язання.	есе, тестовий контроль
10	Світова політика.	Міжнародна політика: суть, цілі, функції.	самостійне опрацювання питань, тези
		Генеза та теоретичні основи геополітики.	опрацювання літератури

5. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного, проміжного, підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв’язку між викладачем та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є *підсумковий контроль за змістовними розділами*.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з питання;
- усна наукова доповідь;
- доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної і монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо);
- реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному (атестація) контролі.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за роботи за змістовними розділами є підставою отримання позитивного результату підсумкового контролю – заліку.

Проміжний контроль проводиться відповідно до графіка навчального процесу (розпорядження завідувача відділенням). Оцінка контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного контролю. Контрольні заходи проміжного контролю проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи проміжного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми контролю: письмові завдання, усні колоквіуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових проміжного контролю при визначенні оцінки за проміжний контроль розробляється викладачем.

До контрольного заходу відповідного проміжного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному проміжному заході йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни «Соціально-політичні студії» передбачає проведення диференційованого заліку, під час якого студенту виставляється остаточна оцінка за навчальну дисципліну, яка

виводиться із суми балів за результатами поточного контролю за навчальну дисципліну.

6. Критерії оцінювання знань

Оцінювання якості знань студентів в умовах організації навчального процесу здійснюється за національною шкалою оцінювання.

Для підготовки до семінарських занять студент повинен мати конспект (у вигляді письмових нотаток або текстових цифрових/друкованих матеріалів), де містяться основні положення, окремі дефініції по темі, яка виноситься на розгляд.

Оцінювання рівня та якості знань студентів здійснюється із врахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації. Оцінюватися може виконання студентами відповідних навчальних завдань, під час роботи над якими вони демонструють власне логічно побудоване мислення; розгорнуті і стислі, але конкретні усні відповіді, відповіді у тестах, участь у дискусіях тощо.

Критерії оцінювання знань студентів:

оцінка за національною шкалою	критерії оцінювання
«5» - відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«4» - добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна; вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«3» - задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих; володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«2» - незадовільно	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Шкала оцінювання тестових завдань:

оцінка за національною шкалою	відсоток (%) вірних відповідей на тест
«5» - відмінно	90-100
«4» - добре	74-89
«3» - задовільно	60-73
«2» - незадовільно	0-59

7. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Баранівський В.Ф. Політологія: Підручник/ В.Ф. Баранівський. – Київ: Національна академія управління, 2016. – 236 с.
2. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. / О. В. Воронянський – Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. – 180 с.
3. Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – Київ: Парламент. вид-во, 2011. – 808 с.
4. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін.; за ред. М. П. Требіна. – Харків: Право, 2015. – 816 с.
5. Політологія: навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, П. М. Гетьманчук, У. В. Ільницька, Г. І. Луцишин, Р. Я. Пасічний, Я. Б. Турчин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 272 с.
6. Політологія: навч. посіб. / І. Тетарчук – Київ: Центр навчальної літератури, 2020. – 160 с.
7. Політологія: навч. посіб. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар – 8-е вид., перероб. і допов. – Київ: ЦНЛ, 2019. – 348 с.
8. Політологія: навч.-наук. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська – Кондор, 2022. – 228 с.
9. Соціально-політичні студії. Науковий альманах. Праці молодих науковців. - Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.
10. Соціально-політичні студії: у визначеннях, схемах, таблицях: навч. посіб. для здобув. ступ. фахового молодшого бакалавра усіх спеціальностей / ЧІФК; уклад.: В.В. Матвеєв. - Чернівці: ЧІФК, 2023. - 210 с.
11. Соціологічні та політологічні студії: підр. для студ. вищ. закл. осв. / за ред. А. С. Лобанової. – К.: Каравела, 2018. – 520 с.
12. Соціологія: навч. посіб. / В. В. Вербець, О. А. Субота, Т. А. Христюк – Кондор, 2021. – 552 с.
13. Соціологія: підручник / В. І. Волович – Київ: ЦНЛ, 2019. – 808 с.
14. Соціологія: навч. посіб. / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко — Київ : ДУТ, 2019. — 235 с.
15. Соціологія: підручник / за ред. В.М. Пічі.– Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 277 с.
16. Соціологія: навч. посіб. / Т. М. Кузьменко – Київ: ЦНЛ, 2019. – 320 с.
17. Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посіб. / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й.Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.
18. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці: навч. посіб. / О. В. Талдикін – Дніпро: Дніпропр. держ. універ. внутр. справ, 2020. 164 с.
19. Требін М. П. Соціально-політичні студії: навч. посіб. / М. П. Требін. – 2-ге вид., перероб. і допов.– Харків: Право, 2021. – 544 с..

8. Інформаційні ресурси

1. Видатні соціологи [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.sociosite.net/topics/sociologists.php>
2. Державний комітет статистики України[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Електронна бібліотека Чернівецького індустріального фахового коледжу:
<http://books.chic.cv.ua/>
4. Законодавство України [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua>

5. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.ipiend.gov.ua/?mid=7>
6. Інститут соціології НАН України [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://i-soc.com.ua>
7. Інтернет-бібліотека з політології. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://politics.ellib.org.ua>
8. Київський міжнародний інститут соціології [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kiis.com.ua/>
9. Київський міжнародний інститут соціології. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kiis.com.ua/>
10. Міжнародна соціологічна асоціація [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.isa-sociology.org/>
11. Міжнародний інститут соціології [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.iisoc.org>
12. Міжнародний центр перспективних досліджень. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://icps.com.ua/>
13. Наукова бібліотека НІОУ ім. Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.nlu.edu.ua/>
14. Наукова бібліотека ЧНУ ім. Ю. Федьковича [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
15. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.nbuvgov.ua
16. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/>
17. Портал Соціологічної асоціації України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sau.in.ua/>
18. Соціологічна група «Рейтинг» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ratinggroup.com.ua>
19. Фонд «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dif.org.ua/>
20. Центр Разумкова [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua/>
21. Центр соціальних та маркетингових досліджень SOCIS. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.socis.kiev.ua/>
22. Центр соціальних технологій «Соціополіс» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.sociopolis.com.ua/>
23. Центральна виборча комісія. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cvk.gov.ua/>

9. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Здобувачі освіти повинні мати активовану корпоративну пошту.

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилятися на корпоративну пошту викладача.

Під час викладання дисципліни «Соціально-політичні студії» викладач застосовує наступні методи навчання:

- словесні методи (лекція, пояснення, дискусія);
- наочні методи (ілюстрація, демонстрація мультимедійних презентацій);

- практичні методи;
- проблемно-пошукові методи.

Студент повинен ретельно готоватися до семінарських занять: конспектувати відповіді на питання плану, вписувати визначення рекомендованих термінів і понять. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і семінарському заняттях.

Навчально-методичні матеріали дисципліни висвітлені на відповідній сторінці платформи сайту дистанційного навчання Коледжу.

За умов змішаного, дистанційного навчання заняття відбуваються через платформу GoogleMeet за попереднім запитом викладача через корпоративну пошту.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування семінарських занять. окремі пропущенні заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації після пропуску. Відпрацювання заняття здійснюється у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття або у формі письмової роботи.

Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Чернівецького індустріального фахового коледжу допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/03/ilovepdf_merged.pdf.

Індивідуальні завдання, тестовий контроль, інші види робіт, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

У разі, якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку <https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/osvprots.pdf>.

Перескладання оцінки з дисципліни «Соціально-політичні студії» відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних на те причин <https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/osvprots.pdf>.

Академічна добросередньота здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки. Академічна добросередньота базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із застосуванням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), plagiatu (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної добросередньоти регламентується Положенням про академічну добросередньоту учасників освітнього процесу в Чернівецькому індустріальному фаховому коледжі <https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/akademichnadobrochesnist.pdf>.

У разі порушення здобувачем освіти академічної добросередньоти, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.